

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele completului
Judecători

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

judecînd recursul declarat de Rabei Maria, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Pîrlea Raisa împotriva lui Rabei Maria privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015, prin care s-a admis cererea de amînare a achitării taxei de stat și s-a stabilit apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor,

C O N S T A T Ă :

La 04.08.2014 reclamantul Pîrlea Raisa s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Rabei Maria privind încasarea datoriei în mărime de 10000 euro.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015, s-a admis acțiunea înaintată de Pîrlea Raisa către Rabei Maria privind încasarea datoriei.

La data de 13.08.2015, în termen legal, Rabei Maria, a depus apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015, solicitînd admiterea apelului și casarea hotărîrii instanței de fond. De asemenea, apelanta a solicitat amînarea achitării taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015, s-a admis cererea de amînare a achitării taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Rabei Maria, s-a comunicat apelantului Rabei Maria despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat (în mărime de 7402,5 lei) și apelului motivat, pînă la ședința de judecată care va avea loc la data de 13 ianuarie 2016, ora 10-00. S-a explicat apelantului că, în caz dacă acesta nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La adoptarea soluției, instanța de apel a aplicat prevederile art. 83-84, art. 87 alin. (1) lit. a), art. 365 și art. 368 alin. (1) CPC, menționînd că apelul este nemotivat și apelantul nu a anexat dovada de plată a taxei de stat.

Considerînd ilegală încheierea instanței de apel, la 29 ianuarie 2016, Rabei Maria a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015, soluționarea problemei în fond prin care să fie scutită de la achitarea plata taxei de stat și acordarea unui alt termen pentru depunerea apelului motivat.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat netemeinicia încheierii recurate, considerînd-o ilegală, menționînd că nu a depus cererea de apel motivată

din considerentul că a primit cu întârziere citația și încheierea recurată, la data de 14.01.2016 și nu a achitat taxa de stat avînd în vedere situația financiară dificilă, fiind pensionar.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, Rabei Maria a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărîrii menționate și amînarea achitării taxei de stat. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015, s-a admis cererea de amînare a achitării taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelantul Rabei Maria, comunicîndu-se despre necesitatea depunerii apelului motivat și dovada achitării de plată a taxei de stat în mărime de 7402,5 lei, acordîndu-li-se pentru aceasta un termen de pînă 13 ianuarie 2016, ora 10-00.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul constată că, cererea de apel depusă nu conținea motivele de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază. De asemenea, instanța de recurs apreciază critic argumentul recurentului conform căruia, nu a depus cererea de apel motivată din considerentul că a primit cu întârziere, la data de 14.01.2016, citația pentru ședința din 13.01.2016 și încheierea recurată, motivînd că instanța de apel a expediat citația la o altă adresă, or, încheierea instanței de apel din 02.12.2015 nu reflectă problemele invocate de recurent, cea a citării la ședința de judecată din 13.01.2016, mai mult, conform materialelor cauzei, citația și încheierea din 02.12.2015 a fost expediată la adresa indicată de apelant, mun. Chișinău, str. Sf. Andrei, 35, (f.d. 75-76) și nu la cea indicată de recurent în recurs.

Apelantul nu a depus cerere suplimentară de apel care ar conține motivele de fapt și de drept invocate în susținerea netemeinicii și/sau ilegalității hotărîrii atacate.

Mai mult, Colegiul constată că apelantul la momentul depunerii cererii de apel nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, nu a motivat în careva mod o astfel de cerință, nu a indicat vre-un temei pentru care instanța urma să îl scutească de la plata acesteia, solicitînd doar amînarea achitării taxei de stat.

Colegiul conchide că, la cererea de apel, contrar prevederilor art. 3 al.(l) lit.k) a Legii taxei de stat, art. 83-84, art. 87 al. (l) lit. a), art. 365 al. (4) CPC, apelantul nu a anexat dovada de plată a taxei de stat.

Potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Astfel, legea sus enunțată, admite cazuri în care instanța judecătorească, în funcție de condițiile unui participant la proces, este în drept să scutească de plata taxei de stat participantul care se încadrează în cazurile enumerate de art. 85 CPC.

În speță, apelantul a depus cererea de apel fără a indica motivele de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază nu a achitat taxa de stat, și nici nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel corect a conchis că apelantul, înaintînd cererea de apel împotriva hotărîrii instanței de fond, nu a motivat apelul nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat și nu a anexat careva înscrisuri probatoare în acest sens.

Verificînd legalitatea încheierii recurate prin prisma normelor legale, Colegiul conchide că, apelantul la depunerea apelului împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015 nu au achitat taxa de stat, iar cererea nu este motivată.

Astfel, faptul că instanța de apel nu a dat curs cererii de apel și a stabilit apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor, nu poate fi apreciată ca încălcare a prevederilor legale, cu atît mai mult că această soluție conține la bază motive întemeiate.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect nu a dat curs cererii de apel, or, apelantul nu s-a conformat dispozițiilor legale ce reglementează procedura de contestare cu apel.

Mai reține Colegiul că, o solicitarea de scutire de la plata taxei de stat avînd în vedere situația financiară dificilă a fost depusă la Curtea de Apel Chișinău, ulterior examinării cererii de apel, la data de 29.01.2016, odată cu cererea de recurs în conținutul acesteia.

Astfel, în cauza *SRL Tudor-Comerț vs. Moldova*, Curtea a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărîri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci cînd dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărîrilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare.

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

De altfel, instanța europeană a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteză că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (*Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit*), dar această restricție se impune a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

În acest context, argumentele invocate de Rabei Maria nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Rabei Maria.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Pîrlea Raisa împotriva lui Rabei Maria privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea